

Tlačová správa Agentúry Európskej únie pre základné práva

Viedeň 9. januára 2015

Potreba cielenejších služieb na podporu obetí v Európe

Dobre zaistená a cielená podpora obetí je veľmi dôležitá na zabezpečenie toho, aby mali obeť trestných činov skutočný prístup k spravodlivosti za utrpenie, ktoré im bolo spôsobené, a na zabezpečenie toho, aby sa ich práva rešpektovali. V prvom komplexnom hodnotení služieb na podporu obetí v rámci celej Európskej únie, ktoré bolo uverejnené dnes, Agentúra EÚ pre základné práva (FRA) konštatuje, že napriek zlepšeniam pretrvávajú v mnohých členských štátoch výzvy.

„Pomoc musí byť dostupná obetiam pred trestným konaním, počas neho aj po ňom – a to nielen právna pomoc, ale aj psychická a emočná,“ hovorí riaditeľ agentúry FRA, [Morten Kjaerum](#). *„O 10 mesiacov musí byť smernica EÚ o obetiach transponovaná členskými štátmi do ich vnútroštátneho práva a ešte toho treba veľa urobiť.“*

V záujme zabezpečenia účinnej podpory obetiam v rámci celej EÚ navrhuje agentúra FRA v správe niekoľko vecí, napríklad:

- Treba, aby členské štáty EÚ zabezpečili poskytovanie cielených služieb podpory vrátane posttraumatickej podpory a poradenstva obetiam s osobitnými potrebami, napríklad obetiam so zdravotným postihnutím, obetiam sexuálneho násillia alebo nelegálnym migrantom, ktorí sa stanú obeťami trestných činov.
- Členské štáty EÚ musia zaistiť, aby dodržiavali povinnosti uvedené v smernici o obetiach, vyškolili príslušníkov polície a súdnych zamestnancov a sprístupnili ďalšie zdroje potrebné na vykonanie týchto opatrení.
- Mali by sa odstrániť byrokratické prekážky tak, aby sa právna pomoc sprístupnila obetiam, ktoré sú účastníkmi trestného konania rovnako, ako je to v súčasnosti v prípade obvinených.
- Členské štáty by mali zaviesť opatrenia, ktorými sa obetiam zabezpečí prístup k informáciám o ich právach a dostupné služby podpory, ako aj príslušné informácie o ich prípade.
- V záujme podnietenia väčšieho počtu obetí, aby sa prihlásili a nahlásili trestné činy, by členské štáty EÚ mali zaistiť, aby boli informácie o podpore obetiam ihneď sprístupnené všetkými orgánmi a verejnými službami, s ktorými obeť prichádzajú do kontaktu, vrátane zdravotníckej služby.

Výskumom agentúry FRA sa stále zisťuje, že nedostatočné nahlasovanie je hlavnou prekážkou zaistenia toho, aby obeť mali úplný prístup k svojim právam. Cielené a praktické systémy podpory obetí sú veľmi dôležitým prvkom každej stratégie na zvyšovanie dôvery v orgány a zvyšovanie mier nahlasovania, bez ktorého je nemožné zlepšiť vyšetrowanie a stíhanie trestnej činnosti. V tomto smere predstavuje smernica o obetiach alebo *smernica, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov*, veľký krok vpred. Členské štáty musia transponovať články smernice do 16. novembra 2015.

Problematika podpory obetí úzko súvisí s ďalšou prácou agentúry FRA o prístupe k spravodlivosti, diskriminácii a trestných činoch páchaných z nenávisti, a najmä so zisteniami rozsiahlych prieskumov agentúry o ľuďoch, ktorí sa najčastejšie stávajú obeťami. Výsledky tejto práce sa nachádzajú v publikáciách, ako je [správa o LGBT, diskriminácia a trestné činy z nenávisti voči Židom](#) alebo [násilie páchané na ženách](#).

Pre túto správu FRA zhromaždila údaje z 28 členských štátov, aby poskytla informácie a analýzu súčasných postupov na vnútroštátnej úrovni. Touto publikáciou sa preukazuje, že napriek mnohým výzvam došlo v členských štátoch k priaznivému vývoju v niekoľkých oblastiach. Mnohé z nich sú uvedené v správe ako dobré praktiky. Napríklad:

- Niektoré členské štáty EÚ, ako je Belgicko, Estónsko alebo Fínsko, zaisťujú, že organizácie pre podporu obetí fungujú buď priamo na policajných staniciach, alebo v ich bezprostrednej blízkosti, vďaka čomu sú odporúčania jednoduchšie.
- Niektoré členské štáty vrátane Dánska, Poľska a Spojeného kráľovstva získavajú peniaze na služby na podporu obetí prostredníctvom fondu, do ktorého platia páchatelia trestných činov.
- V niektorých krajinách, ako je Španielsko alebo Švédsko, boli vyvinuté aplikácie, ktoré poskytujú údaje o súdnom konaní, ako aj o miestach a kontaktné údaje.

Správa sa nachádza tu: [Obete trestných činov v EÚ: rozsah a povaha podpory obetí](#)

Smernica o obetiach je len jedným prvkom širšieho súboru opatrení týkajúcich sa obetí. [Ďalšie dva právne predpisy](#), ktoré tvoria tento súbor, nadobudnú účinnosť 11. januára 2015, čím sa zabezpečí, že obeť trestných činov, ktorým bola udelená ochrana v jednej krajine EÚ, budú oprávnené na podobnú ochranu v inom členskom štáte.

Kontakt v prípade záujmu o ďalšie informácie: media@fra.europa.eu

Tel.: +43 1 580 30 642

Poznámky pre redaktorov:

- Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA) je poverená poskytovať poradenstvo na základe dôkazov osobám s rozhodovacími právomocami na úrovni EÚ a vnútroštátnej úrovni, čím prispieva k informovanejším a lepšie cieleným diskusiám a pravidlám týkajúcim sa základných práv.
- [Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ](#), ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov